

|                 |                                                              |
|-----------------|--------------------------------------------------------------|
| Onderwerp       | Veiligheidsrapportage zorgplicht primaire waterkeringen 2023 |
| Versienummer    | n.v.t.                                                       |
| Dossiernummer   | 3158                                                         |
| D&H datum       | dinsdag 4 juni 2024                                          |
| Wijze agenderen | Openbaar                                                     |

### **1) Het gevraagde besluit**

Het college besluit:

1. In te stemmen met de areaalplanning voor de tweede landelijke beoordeling (LBO-2) van de primaire waterkering, ons kenmerk DMS 2316541 (bijlage 1)
2. Het rapport Veiligheidsrapportage zorgplicht primaire waterkeringen 2023, ons kenmerk DMS 2314375 (bijlage 2), vast te stellen.
3. De brief aan de Inspectie Leefomgeving en Transport over de Veiligheidsrapportage zorgplicht primaire waterkeringen 2023, ons kenmerk DMS 2314499 (bijlage 3), vast te stellen.
4. De informatieve brief aan de verenigde vergadering over de Veiligheidsrapportage zorgplicht primaire waterkeringen 2023, ons kenmerk DMS 2314505 (bijlage 4), vast te stellen.

### **2) Aanleiding**

Delfland is verantwoordelijk (zorgplicht) voor het beheer van de primaire keringen binnen zijn beheergebied. Het moet de primaire waterkeringen aan de veiligheidseisen laten voldoen en zorgen voor het noodzakelijke preventieve beheer en onderhoud. De Inspectie Leefomgeving en Transport (hierna: ILT) houdt hier toezicht op namens de minister.

Om te weten of de keringen aan de veiligheidseisen voldoen wordt de primaire waterkeringen iedere 12 jaar beoordeeld aan de vereiste veiligheidsnorm.

In 2023 is de Tweede Landelijke Beoordeling van de Primaire Waterkeringen (LBO-2) gestart op basis van de Regeling veiligheid primaire waterkering 2023 (hierna: Regeling). De Regeling bevat regels, procedures en randvoorwaarden, voor de beoordeling van de primaire waterkeringen. In het Draaiboek Beoordeling primaire waterkeringen Overstromingskansen (hierna: Draaiboek) zijn bestuurlijke afspraken over de rol- en taakverdeling en het procesverloop voor LBO-2 vastgelegd.

In de Regeling en het Draaiboek is opgenomen dat de beheerders aan het begin van de beoordelingsperiode (2023/2024) een planning opstelt van de uitvoering van de beoordeling van de dijktrajecten in het beheergebied (areaalplanning), inclusief een toelichting op de gemaakte keuzes. In de planning geeft de beheerder aan in welk jaar hij welk dijktraject verwacht te rapporteren aan de minister (ILT). De primaire waterkeringen van Delfland zijn in zes dijktrajecten onderverdeeld (Zie figuur 1).

Om goed voor het noodzakelijke beheer en onderhoud te kunnen zorgen is het Kader Zorgplicht Primaire Waterkeringen opgesteld. Het kader stelt eisen aan de diverse activiteiten die onderdeel zijn van de zorg voor de primaire waterkeringen.

Een van de eisen uit het kader is dat Delfland een veiligheidsrapportage opstelt en daarin publiekelijk rapporteert over de staat van de waterkering en de staat van de organisatie. Deze rapportage is het middel waarmee de ILT, in eerste instantie, toezicht houdt op de

Dossiernummer: 3158

zorgplicht bij de waterkeringbeheerders. Mochten de rapportages daar aanleiding toe geven, dan kan de ILT besluiten een meer uitgebreide inspectie uit te voeren.

### **3) Beoogd effect**

Door het opstellen van de areaalplanning geeft Delfland inzicht in de planning van de tweede landelijke beoordelingsronde (LBO-2). Hiermee draagt Delfland bij aan de ambitie van het Rijk en de Waterschappen om in 2035 bekend te zijn met de veiligheidsopgave en indien nodig maatregelen te kunnen nemen om de waterkeringen in 2050 aan de norm te laten voldoen.

Met het vaststellen van de 'Veiligheidsrapportage zorgplicht primaire waterkeringen Delfland 2023' geeft Delfland inzicht in de staat van de primaire waterkeringen en de wijze waarop Delfland invulling geeft aan de zorgplicht voor de primaire waterkeringen.

### **4) Kernboodschap**

Het Hoogheemraadschap van Delfland beheert 55 km primaire waterkeringen, onderverdeeld in de zeewering (24 km) en de Delflandsedijk (31 km). Om deze waterkeringen in goede staat te houden, beoordeelt Delfland of de waterkeringen aan de wettelijke veiligheidsnormen voldoen, inspecteert en onderhoudt Delfland de waterkeringen en versterkt Delfland de waterkeringen waar dat nodig is. Met vergunningverlening en toezicht en handhaving zorgt Delfland ervoor dat werkzaamheden van anderen geen schade toebrengen aan de waterkeringen. Bij hoogwater heeft Delfland een calamiteitenorganisatie om, in samenwerking met de veiligheidsregio's, aanvullende maatregelen te nemen.

Delfland heeft met de wettelijke veiligheidsbeoordeling de staat van de primaire waterkeringen nauwkeurig in beeld gebracht. De zeewering van Delfland is in goede staat en zorgt ervoor dat bewoners in het gebied veilig kunnen wonen, werken en recreëren. De Delflandsedijk voldoet nog niet op alle plekken aan de nieuwe strengere normen voor waterveiligheid.

De benodigde versterking van de primaire waterkering gebeurt vanuit het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). In het HWBP werken de 21 Nederlandse waterschappen en Rijkswaterstaat samen aan een waterveilig Nederland. Het doel is dat alle primaire waterkeringen in 2050 aan de norm voldoen. Delfland bekijkt samen met het HWBP welke maatregelen nodig zijn om de dijk weer op orde te brengen. Tot het moment waarop deze maatregelen zijn uitgevoerd borgt Delfland de veiligheid met tijdelijke maatregelen.

De zorgplicht voor de primaire waterkering stelt eisen aan de manier waarop Delfland het werk inricht (op papier) en uitvoert (in de praktijk). Daar houdt Delfland actief toezicht op. De organisatie van Delfland is in staat om het benodigde beheer en onderhoud op een goede manier uit te voeren.

### **5) Historie – eerdere besluitvorming**

Op 26 juni 2018 zijn dijkgraaf en hoogheemraden geïnformeerd over de rapportage van de inspectie door de ILT en de te nemen vervolgstappen (dossier 826)

Op 23 mei 2023 is door dijkgraaf en hoogheemraden de Veiligheidsrapportage zorgplicht primaire waterkeringen 2022 vastgesteld en toegestuurd aan de ILT en het algemeen bestuur (dossier 2876).

### **6) Regelgeving en Beleid**

Dossiernummer: 3158

In de Waterwet (artikel 5.3) is een nadrukkelijke opdracht voor waterkeringbeheerders zoals Delfland opgenomen om de nodige maatregelen te treffen voor het veilig en doelmatig beheer van de primaire waterkering. Dit is een algemene instructie, waarbij Delfland beoordelingsvrijheid heeft om te bepalen op welke wijze invulling wordt gegeven aan deze zorgplicht.

Het Kader Zorgplicht Primaire Waterkeringen (DGRW, 2015) geeft een nadere specificatie van de zorgplicht. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) houdt hierop toezicht.

Onderdeel van het kader is dat Delfland zich op bestuurlijk niveau verantwoordt over de zorgplicht. Met de veiligheidsrapportage geeft Delfland daar invulling aan.

De regels voor de beoordeling van de veiligheid van de primaire waterkering zijn vastgelegd in de Regeling veiligheid primaire keringen 2023. In deze regeling wordt de beoordeling beschouwd als een onderdeel van het totaal aan activiteiten die de beheerder uitvoert om continuïteit inzicht te hebben in het veilig en doelmatig gebruik van de primaire waterkeringen conform artikel 5.3 van de Waterwet.

## **7) Financiën**

De benodigde financiën voor de uitvoering van de areaalplanning van LBO-2 zijn opgenomen in de Meerjarenbegroting 2024-2027

## **8) Duurzaamheid**

n.v.t.

## **9) Organisatorische en personele consequenties**

n.v.t.

## **10) OR**

n.v.t.

## **11) Risico's en beheersmaatregelen**

In 2017 zijn nieuwe normen voor de primaire waterkeringen vastgelegd in de Waterwet. Het Rijk en de waterschappen hebben gezamenlijk de ambitie om alle waterkeringen in 2050 aan deze nieuwe normen te laten voldoen.

### Beheersmaatregelen dijktraject 14-2

Uit de beoordeling van traject 14-2 (Rotterdam-Vlaardingen) is gebleken dat zowel bij de Grote Parksluis (Rotterdam) als de Buitensluis Schiedam is het risico op een doorbraak als gevolg van een aanvaring te groot is.

Om de waterveiligheid van deze sluizen te waarborgen heeft Delfland al in 2020 de volgende maatregelen genomen:

Extra maatregelen in de calamiteitenbestrijdingsplannen

Noodmateriaal op locatie beschikbaar

Aanpassing schutprotocol Buitensluis Schiedam

### Beheersmaatregelen dijktrajecten 14-3 & 14-4

Uit de beoordeling van traject 14-3 (Vlaardingen-Maeslandtkering) en 14-4 (Maeslandtkering-Hoek van Holland) is gebleken dat de dijk nog niet overal aan de nieuwe normen voldoet.

De Keersluis Maassluis voldoet niet aan de eisen voor het faalmechanisme 'betrouwbaarheid sluiting' en het bezwijken van het voorland (zettingsvloeiing) kan niet overal worden uitgesloten.

Om de risico's van een overstroming ten gevolge van niet sluiten van de Keersluis Maassluis te beperken zijn in 2022 de volgende voorzieningen getroffen:

Aanpassing van het sluitingsprotocol van de Keersluis Maassluis

Opstellen beheersmaatregelen bij geen sluiting Keersluis Maassluis

Dossiernummer: 3158

Voor het bezwijken van het voorland van de dijk (zettingsvloeiing) zijn herstelmaatregelen beschreven die bij afschuiven van het voorland genomen kunnen worden. Hiermee zorgt Delfland dat het voorbereid is als een dijk (gedeeltelijk) bezwijkt door zettingsvloeiing.

Met deze beheersmaatregelen borgt Delfland de waterveiligheid tot het moment waarop deze vanuit het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) structureel zijn versterkt.

## **12) Communicatie (in- en extern) en participatie**

De Veiligheidsrapportage zorgplicht primaire waterkeringen wordt aangeboden aan de toezichthouder (zie bijlage 3) en het algemeen bestuur (zie bijlage 4).

Door het opnemen van de areaalplanning van de beoordeling in de veiligheidsrapportage wordt de toezichthouder geïnformeerd over de voortgang van de planning. De planning heeft Delfland afgestemd met de ILT en, voor de dijktrajecten die de grenzen van het waterschap overlappen, de aangrenzende beheerders. Dit betreft Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard (traject 14-2) en Hoogheemraadschap van Rijnland (traject 14-7).

## **13) Bekendmaking en vervolgprocedure**

Nadat de veiligheidsrapportage door dijkgraaf en hoogheemraden is vastgesteld, wordt deze aan de Inspectie Leefomgeving en Transport aangeboden. Hiertoe is een aanbestedingsbrief namens het college opgesteld (zie bijlage 3).

## **14) Bevoegd orgaan**

Dijkgraaf en hoogheemraden zijn op basis van artikel 58 en artikel 84 van de Waterschapswet bevoegd tot het uitbrengen van verslag over de algemene waterstaatkundige toestand van de waterkering.

## **15) Toelichting**

De veiligheidsrapportage bestaat uit twee delen: de staat van de waterkering en de staat van de organisatie. Deze opzet van de veiligheidsrapportage is gebaseerd op een landelijk format. In de veiligheidsrapportage (bijlage 2) is een managementsamenvatting opgenomen.

De landelijke beoordeling is een belangrijk onderdeel van de bepaling van de staat van de primaire waterkeringen. De beoordeling van de trajecten van Delfland is volgens planning in 2022 afgerond. Het resultaat van de beoordeling wordt uitgedrukt in een categorie, van A+ (meest veilig) tot D (minst veilig)

A+ Dijktraject voldoet ruim aan signaleringswaarde

A Dijktraject voldoet aan de signaleringswaarde

B Dijktraject voldoet aan de ondergrens, maar niet aan de signaleringswaarde

C Dijktraject voldoet niet aan de signaleringswaarde en ook niet aan de ondergrens

D Dijktraject voldoet ruim niet aan de signaleringswaarde en ook niet aan de ondergrens

De zeewering van Delfland is in goede staat en zorgt ervoor dat bewoners in het gebied veilig kunnen wonen, werken en recreëren. De Delflandsedijk voldoet nog niet op alle plekken aan de nieuwe strengere normen voor waterveiligheid.

Delfland bekijkt samen met het Hoogwaterbeschermingsprogramma welke maatregelen nodig zijn om de Delflandsedijk op orde te brengen. Tot het moment waarop deze maatregelen zijn uitgevoerd borgt Delfland de veiligheid met tijdelijke maatregelen.

| Traject | Typering                   | Lengte | Voortgang | Resultaat |
|---------|----------------------------|--------|-----------|-----------|
| 14-2    | Delflandsedijk, Rivierdijk | 9,5    | 100%      | D         |
| 14-3    | Delflandsedijk, Rivierdijk | 16,5   | 100%      | D         |
| 14-4    | Delflandsedijk, Zeedijk    | 4,4    | 100%      | D         |
| 14-5    | Zandige kust               | 17,6   | 100%      | A         |
| 14-6    | Scheveningen               | 5,1    | 100%      | A         |
| 14-7    | Zandige Kust               | 1,6    | 100%      | A         |

Tabel 1 Resultaat van de eerste wettelijke beoordeling van de primaire waterkering

Delfland heeft een areaalplanning opgesteld van de uitvoering van de beoordeling van de dijktrajecten tijdens LBO-2. Deze planning is weergegeven in bijlage 1. In de planning geeft Delfland aan in welk jaar het traject wordt gerapporteerd aan de minister (ILT). De areaalplanning geeft de beheerder zelf inzicht in de te reserveren capaciteit en financiën. In de planning is te zien dat traject 14-7 als eerste wordt opgeleverd (eind 2026). De trajecten 14-3 en 14-4 in 2032. Dit valt (ruim) binnen de deadline, hiermee kunnen eventuele tegenvallers worden opgevangen.

De zorgplicht stelt eisen aan de manier waarop Delfland het werk inricht (op papier) en uitvoert (in de praktijk). In 2023 zijn geen tekortkomingen geconstateerd. De organisatie van Delfland is in staat om het benodigde beheer en onderhoud op een goede manier uit te voeren. Het aantal aandachtspunten is in 2023 afgenomen van vijf (2022) naar drie. Delfland heeft voor de drie aandachtspunten verbeteracties benoemd en de uitvoering hiervan gepland. Daarmee borgt Delfland dat de primaire waterkeringen blijven voldoen aan de veiligheidseisen.

De drie geconstateerde aandachtspunten zijn:

Er is geen proces voor het actueel houden van de beleidsregels beschreven (tactische inrichtingseis)

Procedures en werkinstructies voor de activiteiten "Vergunningverlening" zijn onvolledig (operationele inrichtingseis)

Er is niet goed beschreven hoe de evaluatie van de activiteit "Vergunningverlening" wordt uitgevoerd (operationele inrichtingseis)

## 16) Bijlagen

Bijlage 1: Areaalplanning LBO-2, kenmerk DMS 2316541

Bijlage 2: Veiligheidsrapportage zorgplicht primaire waterkeringen 2023, kenmerk DMS 2314375

Bijlage 3: Brief aan de Inspectie Leefomgeving en Transport over de Veiligheidsrapportage zorgplicht primaire waterkeringen 2023, kenmerk DMS 2314499

Bijlage 4: Informatieve brief aan de verenigde vergadering over de Veiligheidsrapportage zorgplicht primaire waterkeringen 2023, kenmerk DMS 2314505